

Posudek vedoucího bakalářské práce studentky Oldřišky Horákové:

Restaurování dvou malovaných výjevů na stropu lodi a na severní oratoři kostela Nanebevzetí Panny Marie v Klokotech

Zpracoval: Mgr. art. Jan Vojtěchovský PhD.

V zadání bakalářské práce se uvádí, že by měl autor touto prací doložit, že je schopen samostatně provést komplexní restaurátorský zákrok. Toto zadání se Oldřišce Horákové podařilo naplnit.

Studentce byly přiděleny dva malované výjevy ve štukových rámcích s příslušejícími textovými poli v interiéru kostela Nanebevzetí Panny Marie v Táboře-Klokotech. První výjev se nachází blízko jihovýchodního koutu lodi, druhý v jižní části klenby severní oratoře. Na výjevu v lodi, jenž je zasazen do štukového rámce ledvinovitého tvaru, jsou zobrazeny postavy muže ve zbroji jedoucího na koni a anděla v úsporně pojednané krajině. Rozměry malby jsou 178 × 94,5 cm. Výjev na klenbě severní oratoře, rovněž zasazený do štukového rámce, zobrazuje *Vyzdvižení ostatků sv. Jana Nepomuckého* a má rozměry 59,5 × 63,5 cm. Již první z výjevů jistě poskytuje dostatečnou plochu pro prokázání schopností studentky, nicméně vzhledem k poměrně dobrému dochování malby byl k práci přidán ještě druhý výjev s větší mírou ztrát, a tudíž i požadovaných retuší a rekonstrukcí. Celkově se jednalo o úkol, který obsahoval škálu problémů od odkryvu a velmi náročného čištění (snímání přemaleb), přes konsolidaci, až k tmelení a retuši. S ohledem na úbytky původní barevné vrstvy (především u výjevu na klenbě severní oratoře) byla studentka nucena řešit i otázku rekonstrukcí, které byly v závislosti na liturgické funkci interiéru požadovány vlastníkem i zástupcem odborné složky památkové péče. U výjevu v lodi dostala studentka za úkol shromáždit informace o autorovi maleb a jeho dalších nástěnných realizacích, vzhledem ke skutečnosti, že byly malby překryty takřka celoplošnými přemalbami, a nebyla tak detailněji známa jejich původní podoba.

Oldřiška Horáková se zhostila řešení praktických problémů restaurování bez vážnějších problémů, její přístup byl vzhledem k jejím zkušenostem samostatný. Studentka provedla na částech související štukové výzdoby odkryv, na malbách pak čištění a snímání přemaleb, povrchovou konsolidaci, tmelení, retuš a v severní oratoři také rekonstrukce chybějících partií díla. Poměrně náročné bylo čištění a snímání přemaleb v lodi, které bylo komplikované

především vzhledem k citlivosti barevných vrstev a k nejasnostem ohledně počtu a podoby vrstev přemalby i dochování originálu. I proto bylo u tohoto výjevu rozhodnuto o sejmutí pouze mladší vrstvy přemalby. Pravděpodobně nejobtížnějším úkolem celého zákroku pak byly retuše a malířské rekonstrukce chybějících partií výjevu na klenbě severní oratoře. S nimi se studentka vyrovnala se ctí, i když nebyly přes veškerou snahu dohledány předlohy, či blízké analogie. Mírně nepřesvědčivě naopak vyznívá rekonstrukce nápisového pole pod figurálním výjevem v lodi kostela. Zde bojovala autorka s barevnou i typografickou vyrovnaností písma. Ve výsledku ale můžeme konstatovat, že je celý restaurátorský zákrok proveden v dobré kvalitě.

V případě shromáždění informací o autorovi maleb na stropu lodi kostela, Vojtěchu Bartoňkovi, projevila studentka nadstandardní aktivitu, která vedla k nalezení mnoha cenných informací a také velmi blízkých analogií kлокotských maleb v kostele Nanebevzetí Panny Marie v Klecanech u Prahy.

Bakalářská práce, obsahující vzhledem k odlišným problematikám obou výjevů dvě oddělené dokumentace restaurátorského průzkumu i zákroku, je zpracována s péčí a obsahuje všechny potřebné informace. Text je komponován pečlivě, i když jeho struktura a organizace mohla být preciznější a úspornější. Některé kapitoly se zbytečně opakují, či obsahově překrývají, jiné naopak chybí. Obě dokumentace například nezahrnují kapitolu „Komplexní vyhodnocení průzkumu“, ve které by byla přehledně a stručně shrnuta všechna zjištění jednotlivých průzkumů. Text obsahuje poměrně velké množství překlepů a chyb. Rovněž stylistická a jazyková úroveň práce je přinejmenším kolísavá. I přes dobře umístěvané odkazy na prameny a literaturu bohužel studentka neuvádí strany, na kterých se ve zdrojích příslušné informace vyskytují, což samozřejmě čtenáři výrazně komplikuje ověření správnosti a přesnosti takových informací.

Kvalita obrazové dokumentace je celkově dobrá, i když přesvětlení některých snímků v rámci II. části, týkající se výjevu na klenbě severní oratoře (např. obr. 66 a 67), vyznívá nepříznivě. Poměrně nešťastné je zařazení grafických zákresů před fotografie maleb (s výjimkou celkových pohledů na strop, či klenbu). Vzhledem k dobré orientaci čtenáře by bylo lepší opačné řazení, protože s vizuální podobou maleb je v práci konfrontován na tomto místě poprvé. Rovněž nedostatečná detailnost grafické dokumentace (např. obr. 64) a absence vyčíslení ploch a procent nepřispívá k profesionálnímu vyznění práce.

Na závěr je třeba zdůraznit, že bakalářská práce v oboru restaurování má být založena především na praktickém výkonu studenta při restaurování. V tomto ohledu studentka prokázala svoje schopnosti i samostatnost v řešení dílčích problémů. I přes výše uvedené výtky je zjevné, že

samotné restaurování je provedeno v dobré kvalitě, jen s mírnými výhradami. Práce jeví dílčí problémy v dokumentaci, jak bylo již výše rozvedeno. Bakalářskou práci Oldřišky Horákové proto s výše uvedenými výhradami doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení:

Velmi dobře

V Litomyšli dne 7. 9. 2017

Jan Vojtěchovský